

Text **Mireia Prat Duran**

BarcelonActua és una xarxa social solidària que agrupa persones que volen ajudar i d'altres que necessiten suport; sovint, els papers s'intercanvien. La xarxa facilita que es generin oportunitats per a tots els usuaris i, alhora, consciència dels problemes del seu entorn pròxim. Amb 8.000 usuaris, suma 10 noves incorporacions cada dia. Els seus reptes són aconseguir el finançament d'empreses i expandir-se a més barris

“Aquí no hi ha beneficiaris i voluntaris: qui rep també dóna”

El Nadal del 2010, un programa de ràdio demanava als oients que truquessin per explicar què deixarien de fer aquelles festes per culpa de la crisi. La majoria de trucades eren de gent que estava a l'atur i que tenia una perspectiva pessimista o de resignació; de gent que potser tenia feina però no sabia quant li duraria, o de persones melancòliques perquè havien perdut un ésser estimat feia poc temps. Però de sobte va entrar en antena una dona amb un discurs molt diferent: “A la meua parella i a mi les coses ens van bé, ens guanyem bé la vida. Si alguna de les persones que ha trucat aquest matí no té pla per a la nit de Nadal serà benvinguda a casa. I si hi ha algun nen, que també vingui, que hi haurà regals per a ell”.

Això va fer obrir els ulls a la Laia Serano, economista i màner de màrqueting de professió, que havia deixat l'empresa privada i havia marxat quatre mesos a Colòmbia a fer de cooperant. “Jo no crec que tingui el gen de l'emprenedoria, però vaig pensar que havia d'unir aquests mons. D'una banda, el de la gent que ho està passant malament, que és gent del meu entorn, que escolta el mateix programa de ràdio que jo i que, per tant, s'interessa per la política, l'economia, la cultura. I de l'altra, aquesta gent a qui les coses encara li van bé –que n'hi ha moltíssima– i que vol ajudar però moltes vegades no sap com fer-ho”, explica la Laia.

A partir d'aquí va començar a treballar en el que ara és BarcelonActua (BAC), una comunitat virtual on es tro-

ben persones que volen ajudar i persones que necessiten ajuda per fer intercanvis d'objectes o coneixement, presentar ofertes de feina, organitzar actes solidaris o reunir-se en activitats culturals. La Laia explica que posen les coses molt fàcils perquè les persones puguin col·laborar entre elles. Però no es distingeix entre els que necessiten i els que ofereixen, sinó que treballen en una perspectiva horitzontal, com li agrada definir-ho a la seva directora. “Aquí no hi ha beneficiaris i voluntaris: la gent que demana a la vegada també dóna. Hi ha gent que ve a buscar el seu lot de menjar els dilluns i a la vegada porta roba dels seus fills que ja no els va bé”.

La Montse Parellada és una de les usuàries de la plataforma, que col·labora com a mínim un cop per setmana portant aliments o penjant ofertes de feina que veu pel carrer. Si ha de definir BarcelonActua, es queda amb aquesta col·laboració recíproca: “Tots som iguals, no hi ha diferències socials, ni d'edat, ni de res. Tots som solidaris i ens necessitem els uns als altres. Si jo avui dono això demà puc necessitar una altra cosa d'una altra persona”.

El perfil dels BACamics

Els membres de BarcelonActua són molt representatius de la societat de la capital catalana, amb una taxa d'atur del 25%, molt semblant a la real. La franja d'edat es mou entre els 30 i els 50 anys i hi ha tant homes com dones, tot i que elles són més participatives. Dels 8.000 usuaris, n'hi ha que hi han entrat bus-

cant cobrir una necessitat bàsica com trobar feina, d'altres que ho han fet per ser solidaris i d'altres pel sentiment de pertinença a una comunitat. La Laia comenta que també hi ha gent gran que després de quedar-se vídua s'ha registrat a la xarxa i això l'ha fet sentir molt més acompanyada. “Encara que hi hagi algú que estigui en un perfil més solidari, pot tenir altres mancances. És possible que no siguin necessitats econòmiques, però sí afectives o relacionals”, afegeix.

La Teresa Pintó, una altra de les membres de la plataforma, explica el cas d'un senyor que va rebre nombroses visites dels BACamics mentre estava hospitalitzat i quan li van donar l'alta només

CRISTINA CALDERER

va trigar uns minuts a trobar algú perquè el pogués recollir a la sortida.

L'equip de BarcelonActua organitza activitats solidàries, com ara els Dilluns Solidaris a Gràcia, en què s'entrega menjar a famílies que vénen redirigides de Serveis Socials i a persones de BAC, o els Dijous, Tots a Taula!, un menjador per a persones necessitades del Raval. També promouen activitats ludicoculturals sobre la llengua de signes, intercanvis de llibres els primers dimecres de mes o un club de lectura. A més, pretenen generar oportunitats laborals amb ajuda i formació per a persones emprenedores o cursos d'economia domèstica, impartits pels mateixos membres.

Però del que se senten més orgullosos és d'assoliments concrets que han estat possibles gràcies als usuaris: l'IES Besòs, al barri de la Mina de Barcelona, va rebre no fa gaire un piano perquè una noia els el va regalar, en comptes de donar-lo a l'empresa que li portava el que s'acabava de comprar.

L'equip de BAC està format per quatre consellers, la directora, dues persones a l'equip tècnic, un *freelance* que dinamitza la pàgina, un becari i dos voluntaris molt fidels. La Laia Serrano diu que encara no té un sou però espera generar ingressos per contractar més gent i poder-los reinvertir, ampliant les seves activitats i millorant la web. De moment,

els usuaris es poden fer socis de l'entitat pagant una quota d'entre 5 i 30 euros al mes. L'objectiu a llarg termini és implicar empreses amb ànima social que difonguin les seves campanyes de responsabilitat social i que es comuniquin amb la comunitat a canvi d'una aportació. Tot i així, i malgrat haver parlat amb moltes companyies, no han aconseguit que s'hi impliquin gaire. "A mi em posa la pell de gallina com pensionistes i gent a l'atur paguen una quota al mes per ajudar BarcelonActua i, en canvi, ens han dit que no grans empreses catalanes. I tampoc demanem gaire", admet la Laia. A més de fer-los participants d'una bona causa, argumenta que els ofereixen visibilitat.

Social i solidària

Els objectius de BAC

Hi ha diverses xarxes socials que faciliten trobar ajuda en altres usuaris que s'hi presten, però BarcelonActua es diferencia d'aquestes i d'altres ONG que fan tasques de sensibilització perquè engloba tres vies en una sola plataforma: unir les necessitats amb els oferiments de les persones, sensibilitzar sobre la realitat social de l'entorn més proper i crear una comunitat virtual de persones que tinguin una traslació en el món presencial. La pretensió no és assolir aquests tres objectius en la suma d'activitats, sinó en cada una de les accions que s'organitzen. "No tindria sentit unir necessitats amb oferiments si no fos formant part d'una comunitat. Però tampoc tindria sentit la comunitat si no tingués l'eix vertebrador de la solidaritat", opina la Laia Serrano, la seva fundadora i directora.

Les 7 causes

La plataforma gira al voltant de l'Àgora, l'espai on es veuen els oferiments, les necessitats i els comentaris que pengen els usuaris i des d'on s'hi pot donar resposta. L'Àgora estableix set categories o causes direrenciades: assessoria, formació, roba, parament per a la llar, noves tecnologies, feina i habitatge. Aquest últim àmbit el van incorporar fa poc, per atendre gent que volia llogar una habitació de casa seva per guanyar diners. Els responsables de la xarxa sempre recorden que tots els intercanvis són gratuïts, excepte les ofertes de feina i d'habitatges, en què sí que hi ha un tracte econòmic entre les parts. La Núria Novell s'hi va inscriure fa més d'un any per recomanació d'una amiga, i el que la va acabar de convèncer va ser el caràcter gratuït de totes les activitats. "Penso que és l'única comunitat on no s'hi barregen diners, i això ha sigut molt interessant per a mi. El motiu per reunir-se és ajudar sense esperar res a canvi", comenta.